

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien

Dnr G217 4699/06

**Utbildningsplan för
Barnmorskeprogrammet
90 högskolepoäng**

*Postgraduate Programme in Midwifery
90 higher education credits*

Fastställd av Sahlgrenska akademistyrelse
2006-11-24

Reviderad av dekanus
2008-07-03, 2009-06-24, 2010-01-20, 2010-08-20

GÖTEBORGS UNIVERSITET

Sahlgrenska akademien

1. Beslut om fastställande

Utbildningsplan för Barnmorskeprogrammet, 90 högskolepoäng, är fastställd av Sahlgrenska akademins styrelse, Göteborgs universitet 2006-11-24, reviderad av dekanus 2008-07-03, 2009-06-24, 2010-01-20, 2010-08-20.

2. Syfte

Barnmorskeprogrammet leder fram till en akademisk yrkesexamen och utgör underlag för legitimation som barnmorska. Vidare syftar programmet till en generell examen på avancerad nivå och förbereder för fortsatt utbildning på forskarnivå.

3. Lärandemål

Efter avslutad utbildning skall studenten förutom det som angivits i Högskolelagen SFS 1992:1434 och Högskoleförordningen SFS 1993:100, bilaga 2, examensordning kunna uppfylla följande lokala lärandemål:

Kunskap och förståelse

- analysera och förklara betydelsen av ett hälsofrämjande arbete inom sexuell, reproduktiv och perinatal hälsa hos kvinnan/familjen i relation till livsvärld, livscykel och samhälle

Färdighet och förmåga

- självständigt handlägga normal graviditet, förlossning och barnsängstid samt identifiera avvikelser och manifestationer av ohälsa
- vid antikonceptions- och preventivmedelsrådgivning självständigt planera och genomföra undersökningar och behandlingar samt förskriva läkemedel i födelsekontrollerande syfte
- möta kvinnan och familjen, och genom stödjande aktiviteter ge bästa möjliga förutsättningar att bemästra olika livssituationer och kunna göra informerat val
- söka, analysera, kritiskt granska och tillämpa evidensbaserad kunskap inom barnmorskans verksamhetsområde såväl nationellt som internationellt samt medverka i eller bedriva utvecklings- och forskningsarbete

Värderingsförmåga och förhållningssätt

- motivera hur attityder och värderingar angående genus, etnicitet och sexuell läggning kan påverka vården
- argumentera för kvinnors och familjers situation i samhället i syfte att bedriva förbättringsarbete i samverkan med andra yrkesgrupper.

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien

4. Uppläggnings och studiegång

Utbildningen genomförs i samverkan mellan Göteborgs universitet och Högskolan i Skövde. Programmet omfattar 90 högskolepoäng varav verksamhetsförlagd utbildning (VFU) utgör 45 högskolepoäng. Barnmorskeprogrammets huvudområde är reproduktiv och perinatal hälsa. Samtliga kurser inom programmet ligger på avancerad nivå. Studierna ges på helfart.

Termin 1

Profession, teori och metod, 4,5hp (av 7,5hp)	Kvinnors sexuella och reproduktiva hälsa, 6hp	Det normala barnafödandet, 9hp	Profession, teori och metod, 3hp (av 7,5hp)	Examensarbete i reproduktiv och perinatal hälsa, 7,5hp (av 15hp)
---	---	--------------------------------	---	--

Termin 2

Förlossningskonst I, 15hp (VFU) <i>Grupp A</i>	Kvinno- och familjhälsa I, 15hp (VFU) <i>Grupp A</i>
Kvinno- och familjhälsa I, 15hp (VFU) <i>Grupp B</i>	Förlossningskonst I, 15hp (VFU) <i>Grupp B</i>

Termin 3

Sexuell och reproduktiv hälsa samt komplicerat barnafödande, 7,5hp	Examensarbete i reproduktiv och perinatal hälsa, 3hp (av 15hp)	Förlossningskonst II, 7,5hp (VFU) <i>Grupp A</i>	Kvinno- och familjhälsa II, 7,5hp (VFU) <i>Grupp A</i>	Examensarbete i reproduktiv och perinatal hälsa, 4,5hp (av 15hp)
		Kvinno- och familjhälsa II, 7,5hp (VFU) <i>Grupp B</i>	Förlossningskonst II, 7,5hp (VFU) <i>Grupp B</i>	

Programmet består av obligatoriska kurser med en successiv progression. Programmets lokala profil har fokus på barnmorskans stödjande och stärkande arbete med och för kvinnan och familjen. Utgångspunkten är att barnafödandet ses som en normal livshändelse.

Studenten skall under den verksamhetsförlagda utbildningen ha övervakat minst 100 förlossningar samt under handledning biträtt hälften av dessa kvinnor under förlossning. För att motsvara kraven för förskrivningsrätt skall studenten ha genomgått 30 timmars inskolning inom antikonceptions- och preventivmedelsrådgivning.

Utbildningen utformas utifrån högskolepedagogisk forskning på ett sådant sätt att studenternas egna erfarenheter tillvaratas.

Inbördes ordning mellan kurserna kan variera. Varje kurs finns beskriven i separat kursplan.

GÖTEBORGS UNIVERSITET Sahlgrenska akademien

5. Behörighet för antagning

För tillträde till barnmorskeprogrammet krävs:

- svensk legitimation som sjuksköterska
- avlagd kandidatexamen i något av vårdvetenskapens huvudområden eller motsvarande
- ett års yrkeserfarenhet som sjuksköterska.

6. Examen

Examen avser avancerad nivå. Efter genomfört program om 90 högskolepoäng utfärdas examensbevis på begäran av studenten med benämningen barnmorskeexamen (Postgraduate Diploma in Midwifery). Programmet ligger även till grund för en generell examen på magisternivå.

7. Övrigt

Utbildningsplanen gäller för studenter som påbörjar utbildningen höstterminen 2010 och senare.

Behörighet för tillträde till kurser inom barnmorskeprogrammet anges i kursplan.

Utbildningsplanen följer Europaparlamentets och Europarådets direktiv om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer (2005/36/EG) och Kompetensbeskrivning för legitimerad barnmorska (Socialstyrelsen 2006).

Utbildningsprogrammen vid Sahlgrenska akademien har som särskild målsättning att bidra till insikt att främja

- en hållbar utveckling som innebär att nuvarande och kommande generationer tillförsäkras en hälsosam och god miljö, ekonomisk och social välfärd samt rättvisa
- ökad medvetenhet om genus, jämställdhet och likabehandling.

Delar av utbildningen anordnas inom hela Västra Götalandsregionen vilket kan innebära en extra kostnad för den enskilde studenten.

Internationell samverkan med lärosäten såväl inom Europa som utanför bedrivs. Studenter erbjuds deltagande i utbytesprogram och i andra projekt av internationell karaktär i avsikt att få ökad förståelse för andra länder och internationella förhållanden. Kursplanerna är internationellt orienterade så att studenten också förbereds för yrkesutövning i en internationell och mångkulturell miljö.

Programkommittén för vårdvetenskap ansvarar för att utvärdering av utbildningen sker mot de mål och syften som fastställts i utbildningsplanen.

GÖTEBORGS UNIVERSITET
Sahlgrenska akademien

Bilaga till utbildningsplan för barnmorskeprogrammet vid Sahlgrenska akademien¹

LÄRANDEMÅL ENLIGT HÖGSKOLEFÖRORDNINGEN SFS 2006:1053, FÖRORDNING OM ÄNDRING I HÖGSKOLEFÖRORDNINGEN (1993:100)
(utöver dessa finns lokala mål beskrivna utbildningsplanen).

För barnmorskeexamen skall studenten visa sådan kunskap och förmåga som krävs för behörighet som barnmorska.

Kunskap och förståelse

För barnmorskeexamen skall studenten

- visa såväl bred som fördjupad kunskap inom området reproduktiv, perinatal och sexuell hälsa,
- visa kunskap om områdets vetenskapliga grund och insikt i aktuellt forsknings- och utvecklingsarbete samt kunskap om sambandet mellan vetenskap och beprövad erfarenhet och sambandets betydelse för yrkesutövningen,
- visa fördjupad kunskap i planering, ledning och samordning av vård- och hälsoarbetet, och
- visa kunskap om relevanta författningar.

Färdighet och förmåga

För barnmorskeexamen skall studenten

- visa fördjupad förmåga att självständigt och i samverkan med patienten planera och genomföra undersökningar och behandlingar utifrån patientens behov och förutsättningar,
- visa fördjupad förmåga att självständigt initiera hälsofrämjande och förebyggande arbete,
- visa förmåga att integrera kunskap samt analysera, bedöma och hantera komplexa frågeställningar och situationer, företeelser och frågeställningar utifrån individers och grupperns behov,
- visa förmåga att undervisa olika grupper samt att genomföra handledande, arbetsledande och konsultativa uppgifter, och
- visa förmåga att initiera och genomföra kvalitets- och förbättringsarbete samt att utvärdera behandlingsverksamhet.

Värderingsförmåga och förhållningssätt

För barnmorskeexamen skall studenten

- visa självkännedom och empatisk förmåga,
- visa förmåga att med helhetssyn på människan göra åtgärdsbedömningar utifrån relevanta vetenskapliga, samhällsliga och etiska aspekter med särskilt beaktande av de mänskliga rättigheterna,
- visa förmåga till ett professionellt förhållningssätt gentemot kvinnor och deras närstående, och
- visa förmåga att identifiera sitt behov av ytterligare kunskap och att fortlöpande utveckla sin kompetens.

¹ Institutionen för vårdvetenskap och hälsa ansvarar för innehåll och uppdatering av bilagan.

GÖTEBORGS UNIVERSITET Sahlgrenska akademien

HUVUDOMRÅDET REPRODUKTIV OCH PERINATAL HÄLSA

Reproduktiv och perinatal hälsa utgör ett eget huvudområde inom det vårdvetenskapliga kunskapsområdet som är knutet till livets början och området för mänsklig reproduktion i ett livscykelperspektiv. Huvudområdets kärna utgår från barnmorskors praxiskunnande. Inom disciplinen studeras och utvecklas kunskap om den normala processen och dess avvikelser i samband med graviditet, förlossning och nyföddhetsperiod, föräldraskapets utveckling, kvinnors reproduktiva hälsa i ett livscykelperspektiv, sexualitet och familjeplanering samt barnmorskans främjande, förebyggande, vårdande och behandlande arbete med och för kvinnan, barnet och familjen.

Filosofie magisterexamen med huvudområdet reproduktiv och perinatal hälsa (Degree of Master of Science, one year, with a major in Midwifery Science) kan erhållas efter ansökan vid examensenheten Göteborgs universitet.

BARNMORSKEPROFESSIONEN

Barnmorskeprofessionens ansvar och kompetens omfattar området kring livets början och mänsklig reproduktion i ett livscykelperspektiv. I detta innefattas såväl hälsofrämjande och förebyggande som behandlande arbete med ungdomar, kvinnor i olika åldrar, blivande och nyblivna föräldrar och det nyfödda barnet. Utbildningen harmonierar med "Definition of the Midwife" enligt ICM 2005².

A midwife is a person who, having been regularly admitted to a midwifery educational programme, duly recognised in the country in which it is located, has successfully completed the prescribed course of studies in midwifery and has acquired the requisite qualifications to be registered and/or legally licensed to practice midwifery.

The midwife is recognised as a responsible and accountable professional who works in partnership with women to give the necessary support, care and advice during pregnancy, labour and the postpartum period, to conduct births on the midwife's own responsibility and to provide care for the newborn and the infant. This care includes preventive measures, the promotion of normal birth, the detection of complication in mother and child, the accessing of medical care or other appropriate assistance and the carrying out of emergency measures.

The midwife has an important task in health counselling and education, not only for the woman, but also within the family and the community. This work should involve antenatal education and preparation for parenthood and may extend to women's health, sexual or reproductive health and child care.

A midwife may practise in any setting including the home, community, hospitals, clinics or health units.

² Adopted by the International Confederation of Midwives Council meeting 19th July, 2005, Brisbane, Australia. (Supersedes the ICM "Definition of the Midwife" 1972 and its amendments of 1990.)

GÖTEBORGS UNIVERSITET Sahlgrenska akademien

Inom Europa regleras barnmorskans utbildning och yrkesutövning i Europaparlamentets och Europarådets direktiv om ömsesidigt erkännande av yrkeskvalifikationer 2005/36/EG [7]. Direktivet beskriver den miniminivå som krävs för att få yrkeskvalifikationer erkända i ett annat land inom EU/EES.

Svensk barnmorskeutbildning leder till en yrkesexamen och en akademisk examen. Barnmorskeyrket är självständigt och anges i lagen om yrkesverksamhet inom hälso- och sjukvårdens område (1998:531) som ett av fem yrken med ”ensamrätt till yrke”. För att utöva barnmorskeyrket krävs legitimation, som Socialstyrelsen utfärdar. Socialstyrelsen har utfärdat en kompetensbeskrivning (2006-105-1) kopplat till yrkesverksamhet som legitimerad barnmorska vilken bör användas vid utformandet av utbildning, samt tjäna som underlag för Socialstyrelsens verksamhetstillsyn. Där anges att yrket som barnmorska ställer stora krav på förmåga till självständigt arbete och professionellt ansvar inom ett vitt kompetensområde, samt vetenskapligt förhållningssätt och mångkulturellt kunnande.

IDEOLOGISKA UTGÅNGSPUNKTER FÖR BARNMORSKEPROGRAMMET VID GÖTEBORGS UNIVERSITET

- Barnafödande ses om en naturlig process där onödiga interventioner skall undvikas. Födandet är unikt och skall upplevas som en positiv, personlig livshändelse
- Barnmorskan skall sträva efter kontinuitet för att kunna ge säker och god vård för mor och barn
- Barnmorskan skall utifrån ett holistiskt perspektiv etablera en god relation till kvinnan och hennes familj
- Barnmorskan skall uppmuntra blivande och nyblivna föräldrar att vara delaktiga i vårdens planering
- Barnmorskan skall stödja kvinnan och hennes familj i rätten till autonomi och informerade val
- Barnmorskan skall arbeta för kvinnors reproduktiva och sexuella hälsa ur ett livscykelperspektiv
- Barnmorskan skall verka för jämställdhet mellan kvinnor och män. I sin yrkesverksamhet skall barnmorskan arbeta för solidaritet med kvinnor ur ett globalt och mångkulturellt perspektiv samt visa respekt för individen genom ett etiskt förhållningssätt.

GÖTEBORGS UNIVERSITET Sahlgrenska akademien

PEDAGOGISKA INTENTIONER FÖR BARNMORSKEPROGRAMMET

Den pedagogiska grundsynen utgår från ett aktivt kunskapssökande där undervisningen skall inspirera och förstärka det egna initiativet för lärandeprocessen och där studenterna ses som en resurs för dem själva och de andra i gruppen. Undervisningen är upplagd så att det skapas en inre logik mellan lärandemål, undervisningsaktiviteter och examinationsgrundande aktiviteter. Lärarens uppgift är att främja förutsättningar för individuellt lärande genom att möjliggöra reflektion. Därigenom utvecklas studentens förmågor att söka och värdera kunskap på vetenskaplig nivå, att göra självständiga och kritiska bedömningar samt att självständigt urskilja, formulera och lösa problem. Deltagande i institutionens och lärares pågående forskningsprojekt uppmuntras.

Utveckling av yrkeskunskap, yrkesidentitet och yrkesroll främjas och förmåga utvecklas att följa kunskapsutvecklingen som en del av det livslånga lärandet. För att främja utveckling till barnmorska anordnas en obligatorisk seminarieserie kallad "yrkesspåret", där studenter i grupp reflekterar kring personlig yrkes- och kompetensutvecklingen utifrån egna erfarenheter under utbildningen.

Den teoretiska utbildningen skall utgöra det fundament som den verksamhetsförlagda utbildningen bygger på. Detta fordrar en nära relation mellan utbildningens teoretiska och verksamhetsförlagda studier där studenten tränas att använda sina teoretiska kunskaper i praxis och där integrering av teori, praktik och forskning eftersträvas.

Studentens utveckling under studietiden skall följas fortlöpande för att det vid behov skall vara möjligt att genom rådgivande samtal och studievägledning bistå student som möter problem i utbildningen. Om tveksamhet uppstår angående students möjlighet att med godkänt resultat fullfölja sina studier, eller lämplighet att utöva barnmorskeyrket, skall det prövas om studenten bör avrådas detta yrke. Sådan prövning bör, om möjligt, ske tidigt i utbildningen och skall göras av utbildningsledning i samråd med lärare, handledare och student.

INTERNATIONALISERING INOM BARNMORSKEPROGRAMMET

Internationell samverkan sker med lärosäten såväl inom Europa som utanför. Studenter erbjuds deltagande i olika projekt och aktiviteter av internationell karaktär i avsikt att få ökad förståelse för förhållanden i andra kulturer. Kursplanerna är internationellt orienterade så att studenten också förbereds för yrkesutövning i en internationell och mångkulturell miljö.